

Dokument nr. 15:33

(2002-2003)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 641

Innlevert 5. juni 2003 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 13. juni 2003 av justisminister Odd Einar Dørum

Spørsmål:

«I forbindelse med behandling av stortingsmeldingen om Politireform 2000, ble Justisdepartementet bl.a. bedt om å se på ressursfordelingen mellom de nye politidistriktene. Et konsulentfirma har på vegne av POD utarbeidet et forslag til ny ressursfordeling. Resultatet er at enkelte distrikter må gi fra seg stillinger, mens andre får tilført stillinger og noen forblir uendret.

Siden saken er av stor politisk interesse, kan justisministeren bekrefte at saken skal behandles av Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Den omtalte ressursfordelingssaken har, etter mitt skjønn, skapt stor uro ute blant politifolk i det ganske land. Dette på tross av at politifolk er svært lojale overfor sine ledere og de nasjonale vedtak som er fattet. Selv om det utarbeidede forslaget ikke er politisk behandlet, vil det etter mitt skjønn være den eneste politiske farbare vei. I motsatt fall vil man kunne få inntrykk av at saken er for betent til at Stortinget bør få den, selv om hele forholdet er basert på innspill fra Stortinget. Under justiskomiteens reise i Vestfold og Telemark i uke 21, ble det fra justiskomiteens leder Trond Helleland, gitt uttrykk for at saksbehandlingen så langt ikke var bra. Med det oppfattet

jeg at han mente at man ved de opplysninger som kom frem, provoserte og skapte misnøye og usikkerhet i politidistriktene. Han antydte videre at man heller enn å flytte på ressurser mellom distriktene, burde styrke de som etter utredningen hadde for lite. Etter mitt syn et fornuftig resonnement. Det som likevel er det viktigste etter min vurdering, er at saken legges frem for Stortinget til endelig behandling. Dette selv om justisministeren her oppfylder Stortingets forventninger fra behandlingen av Politireform 2000.

Saken er ytterst politisk og Stortinget bør derfor gjennomgå og ta ansvar for den endelige behandlingen av denne saken.

Svar:

På bakgrunn av Stortingets ønske om en oversikt over den bemanningsplan som Regjeringen vil legge til grunn etter gjennomføringen av Politireform 2000, fikk Politidirektoratet i oppdrag å utarbeide en ny modell for ressursfordelingen mellom politidistriktene. Modellen, med Politidirektoratets vurderinger, er oversendt Justisdepartementet.

Departementet vil komme tilbake til saken, og bl.a. se den i sammenheng med politireformens bemanningsmessige effekter og forutsetninger. Dette vil skje i forbindelse med fremleggelsen av St.prp. nr. 1 for 2004.

SPØRSMÅL NR. 642**Innlevert 5. juni 2003 av stortingsrepresentant May Britt Vihovde****Besvart 13. juni 2003 av olje- og energiminister Einar Steensnæs****Spørsmål:**

«Kan olje- og energiministeren bidra til økt strømproduksjon gjennom et nytt aggregat i Svartisen kraftverk?»

BEGRUNNELSE:

I Meløy finnes det største kraftanlegget nord for Dovre, med landets største aggregat på 350 MW og en produksjon på over 2 000 GWh i året. Svartisen kraftverk er klargjort for å sette inn en turbin til, men Statkraft finner det ikke bedriftsøkonomisk lønnsomt. Svartisen kraftverk rammes ikke av tørre perioder, som vi hadde i vinter, fordi det får tilsig fra breer. Det er totalt bygget 100 km med tunneler i tilknytning til verket og det inkluderer 50 bekkeinntak. Slik vi forstår det, er problemet at det må bygges overføringsledninger fra Korgen og sørover for eventuelt å utnytte en fordobling av produksjonen i Svartisen kraftverk. Statkraft kan tjene mer penger på å skru opp prisen enn å bygge ut eksisterende anlegg.

Regjeringen ønsker å legge til rette for tilgang av mer miljøvennlig energi. Flere steder kan opprusting av eksisterende vannkraftanlegg bidra til dette. I Svartisen kraftverk finnes slike muligheter, som Statkraft likevel ikke synes å ville benytte. Jeg håper det er noe Regjeringen kan bidra med for å påvirke beslutningen i slike saker.

Svar:

Det er riktig at Statkraft har muligheter til å sette inn et ekstra aggregat i Svartisen kraftverk, men et slikt aggregat vil ikke medføre at produsert energimengde i kraftverket øker. Et ekstra aggregat vil øke kraftverkets effektkapasitet, slik at energiproduksjonen i større grad kan konsentreres om de tidsperioder hvor etterspørselen er høyest. Statkraft har nylig gjennomført en studie av et ekstra aggregat i Svartisen, hvor det ble konkludert med at det i dag ikke er lønnsomt å gjennomføre dette. Statkraft opplyser at de vil ta opp igjen studien til neste år, og vurdere lønnsomheten og rammebetingelsene på nytt.

Lønnsomheten av denne typen investeringer vil

blant annet avhenge av rammevilkårene. Det kan i denne forbindelse nevnes at Statnett de siste årene har foretatt endringer som blant annet kan styrke lønnsomheten av investeringer i økt effektkapasitet. Avregningsgrunnlaget og nivået for sentralnettstariffen for produksjon er blitt endret, og det er etablert et effektreservemarked hvor produsenter og større forbrukere får kompensert for å stille effektreserver til rådighet.

Lønnsomheten av kraftselskapenes investeringer påvirkes at skatteregler og konsesjonsregler. Olje- og energidepartementet og Finansdepartementet foretar nå en samlet vurdering av enkelte sider ved de konsesjonsbaserte ordningene og kraftskattesystemet. Det tas sikte på å komme tilbake til Stortinget med en samlet redegjørelse til høsten.

Overføringskapasiteten sørover fra Nordland er begrenset av den samlede kapasiteten på to ledninger gjennom Namdalen, og av kapasiteten på mellomriksforbindelsen fra Korgen og østover inn i Sverige. I fjor gjennomførte Statnett tiltak i eksisterende nett, som sammen med tiltak i Sverige gjorde det mulig å heve overføringskapasiteten med 33 pst. Ifølge Statnett har dette resultert i at det i dag, bare unntaksvis er overføringsbegrensninger i nettet, og da i hovedsak knyttet til nødvendig vedlikeholdsarbeid. Overføringskapasiteten synes derfor ikke nå å ha avgjørende betydning for lønnsomheten av et ekstra aggregat i Svartisen kraftverk.

Omfanget og varighet av overføringsbegrensninger i framtiden vil avhenge av en rekke andre forhold, for eksempel hvordan forbruket utvikler seg, og mengde og lokalisering av ny kraftproduksjon. I samsvar med Statnetts formålsparagraf, vurderer foretaket fortløpende ulike tiltak for å styrke overføringskapasiteten i sentralnettet. I dette inngår også vurderinger av hvordan kapasiteten i nettet mellom Nordland og Trøndelag/Møre kan økes ytterligere. Et alternativ til å bygge nye ledninger, som Statnett vurderer, er å oppgradere eksisterende ledninger. Dette er imidlertid kostbare tiltak og det er derfor nødvendig med grundige vurderinger av samfunnsøkonomien i slike prosjekt.

SPØRSMÅL NR. 643**Innlevert 6. juni 2003 av stortingsrepresentant Anne Helen Rui****Besvart 13. juni 2003 av helseminister Dagfinn Høybråten****Spørsmål:**

«I svar på mitt skriftlige spørsmål nr. 449 om det finnes krav til smitteisolater, leser jeg at helseinstitusjoner som er omfattet av spesialisthelseloven, skal ha et infeksjonskontrollprogram. For meg ser det ut til å være å sette bukken til å kontrollere havresekken. Det finnes i dag ISO 14644 standard i forbindelse med bygging av luftsmitteisolater.

Kontrolleres infeksjonskontrollprogrammet opp mot denne standarden?»

Svar:

Med hjemmel i smittevernloven er det fastsatt forskrift om smittevern i helseinstitusjoner - sykehusinfeksjoner. Formålet med forskriften er å forebygge og begrense forekomsten av infeksjoner i sykehus og andre helseinstitusjoner. I henhold til § 2-1 skal alle helseinstitusjoner som er omfattet av forskriften ha et infeksjonskontrollprogram. Et infeksjonskontrollprogram er i henhold til forskriften et *"program som omfatter alle nødvendige tiltak for å forebygge og motvirke sykehusinfeksjoner og for håndtering og oppfølging av utbrudd av slike infeksjoner"*.

De viktigste hovedelementene i et infeksjonskontrollprogram er for det første infeksjonsovervåking med registrering, melding, analysering og rapportering av sykehusinfeksjoner i institusjonen for at de raskt kan bli oppdaget, identifisert og håndtert. For det andre skal programmet inneholde tiltak for å forebygge sykehusinfeksjoner, og prosedyrene/retningslinjene skal nedfelles skriftlig. Som ett av tiltakene under infeksjonsforebyggingen er det inntatt krav om at det skal foreligge skriftlige retningslinjer for isolering av pasienter med infeksjoner som medfører fare for at andre kan ha blitt smittet.

Helseinstitusjonen skal føre kontroll med sin egen virksomhet (internkontroll), og virksomhetens ledelse er ansvarlig for at infeksjonskontrollprogrammet planlegges, utføres og vedlikeholdes i samsvar med lov eller forskrift.

Statens helsetilsyn og Statens institutt for folke-

helse utgav sammen i oktober 1996 en veileder til sykehushygieneforskriften. Denne veilederen utdyper elementene i et infeksjonskontrollprogram. Blant de viktigste elementene er rutiner for overvåking av infeksjoner og antibiotikaforbruk og skriftlige prosedyrer for håndhygiene, for forebygging av hyppige infeksjoner og for isolering av pasienter med visse sykdommer.

Helsedirektoratet utgav i 1988 en veileder om bruk av isolering til å forebygge smittespredning i sykehus. En revisjon av denne er som kjent i ferd med å ferdigstilles av Nasjonalt folkehelseinstitutt og Sosial- og helsedirektoratet.

I forbindelse med sykehusreformen har de regionale helseforetakene utarbeidet, eller er i ferd med å få utarbeidet, regionale smittevernplaner. I disse planene vurderer foretakene blant annet sine behov for isolater ved sykehusene i regionen.

Ved bygging av sykehus, herunder isolater, er byggherren forpliktet til å følge de lover, regler og bygningstekniske standarder som gjelder. Standarden det henvises til, NS-EN ISO 14644 *Renrom og tilhørende kontrollerte omgivelser*, er én slik standard.

Det er Statens helsetilsyn som fører tilsyn med at institusjonene overholder forskriften om smittevern i helseinstitusjoner - sykehusinfeksjoner. Statens helsetilsyn er et faglig uavhengig tilsynsorgan som etter internkontrollprinsippet fører tilsyn med helsetjenester og helsepersonell. Når tilsyn utføres, vurderes helsetjenesten opp mot de lover, regler og standarder som finnes.

Jeg vedlegger til orientering en kopi av forskriften.

Vedlegg til svar:

Forskrift om smittevern i helseinstitusjoner - sykehusinfeksjoner.

Internett:

<http://www.lovdata.no/for/sf/hd/xd-19960705-0699.html>

SPØRSMÅL NR. 644**Innlevert 6. juni 2003 av stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen****Besvart 12. juni 2003 av justisminister Odd Einar Dørum****Spørsmål:**

«Verdens Helseorganisasjon (WHO) har over flere år gjort en stor innsats for innsattes helse, globalt. I Europa har WHO sitt eget prosjekt, Health in Prison Project (HIPP), som har satt egne standarder for helse og helsepromotering i fengsler innenfor områder som mental helse, rus og ungdom. Prosjektet er en spydspiss innenfor offentlig helse. Flere land som vi liker å sammenligne oss med, er deltakere i prosjektet.

Kan statsråden svare på hvorfor Norge ikke er tilsluttet WHO's fengselshelsesamarbeid?»

BEGRUNNELSE:

HIPP har knyttet til seg nøkkelfagpersoner innen offentlig helse, og har slik skapt et viktig og medspillende miljø av ekspertise og kunnskap. På samme tid fungerer dette miljøet som portal i forhold til å påvirke offentlige myndigheters holdninger til helse, samtidig som den tilbyr strategisk veiledning.

Svar:

Fengselshelsetjenesten i Norge er en del av det alminnelige helsevesenet og det er Helsedepartementet som har det overordnede ansvaret for helsetilbudet til innsatte i norske fengsler.

Fra Helsedepartementet har jeg fått opplyst at Norge ikke er formell medlem av Health in Prison Project (HIPP). Norske helsemyndigheter har imidlertid mottatt invitasjoner til seminarer og lignende i regi av prosjektet, og deltakelse blir vurdert i hvert enkelt tilfelle. Norge har til nå deltatt på ett av møtene i nettverket.

Hvorvidt det er grunnlag for et økt engasjement fra Norges side må det således være opp til helsemyndighetene å vurdere ut fra et helsefaglig ståsted.

Justisdepartementet og helsemyndighetene har jevnlig samarbeidsmøter hvor ulike problemstillinger vedrørende fengselshelsetjenesten blir drøftet. Jeg vil sørge for at dette innspillet om internasjonalt samarbeid for fengselshelsetjenesten blir tatt opp som tema på neste møte.

SPØRSMÅL NR. 645**Innlevert 6. juni 2003 av stortingsrepresentant Audun Bjørlo Lysbakken****Besvart 12. juni 2003 av finansminister Per-Kristian Foss****Spørsmål:**

«Hva er status for arbeidet med å utrede spørsmålet om forvalterregistrering av aksjer?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av Ot.prp. nr. 39 (2001-2002) ble det åpnet opp for såkalt forvalterregistrering av ulike typer verdipapirer, men ikke for

aksjer. I proposisjonen het det at "Departementet tar sikte på å iverksette en nærmere utredning av de ulike hensyn som taler for og imot forvalterregistrering av aksjer".

Svar:

Departementet tar sikte på å iverksette en slik utredning i løpet av året.

SPØRSMÅL NR. 646**Innlevert 6. juni 2003 av stortingsrepresentant Audun Bjørlo Lysbakken****Besvart 12. juni 2003 av miljøvernminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Vil miljøvernministeren, for å styrke Nærøyfjordens mulighet til å få plass på UNESCOs verdensarvliste, ta initiativ til å stoppe utredningsarbeidet om flybombing mot Mjølfjell?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har søkt om at vestlandsfjordene får plass på UNESCOs verdensarvliste, representert ved Geirangerfjorden og Nærøyfjorden. Miljøvernministeren har vært engasjert i dette og åpnet selv Nærøyfjorden landskapsvernområde nylig. Landskapsvernområdet grenser imidlertid mot Forsvarets skytefelt på Mjølfjell i Hordaland. Det er nå i gang et utredningsarbeid for å se på muligheten for å drive flybombing mot dette skytefeltet. Planene har vakt sterk motstand, både fra lokalbefolkningen og fra hytteeiere i området. Til Bergens Tidende 30. mai sier en representant for UNESCO at planene om flybombing kan hindre Nærøyfjorden i å bli tatt opp på verdensarvlisten. Ifølge avisen uttalte representanten at "Det skal vera høge krav til å bli tatt opp på lista, og det seier seg nesten sjølv at organisert flystøy over området og bombing i naboområdet ikkje kan akseptere".

Formannskapet i Voss kommune fattet 5. juni vedtak om å be om at utredningsarbeidet stoppes umiddelbart. Kommunen frykter blant annet at planene vil ødelegge for den voksende turistnæringen i området.

Svar:

Nærøyfjorden landskapsvernområde ble vernet ved kgl.res. 8. november 2002.

En del av sikkerhetssonen for det eksisterende Mjølfjell-feltet ligger innenfor verneområdet. Av vernebestemmelsene framgår det at Forsvaret har anledning til å gjennomføre øving/trening i eksisterende sikkerhetssone. I foredraget til kgl.res. heter det at en eventuell utvidelse av sikkerhetssonen inn i verneområdet må vurderes opp mot verneverdiene i området.

Forsvaret har nå satt i gang det forberedende arbeid i form av å utarbeide en melding med forslag til konsekvensutredningsprogram. Jeg vil følge den videre prosessen nøye med sikte på at konsekvensene for Nærøyfjorden landskapsvernområde av en eventuell endret bruk av Mjølfjell-feltet ses i sammenheng med verdensarvnominasjonen.

SPØRSMÅL NR. 647**Innlevert 6. juni 2003 av stortingsrepresentant Anne Helen Rui****Besvart 13. juni 2003 av helseminister Dagfinn Høybråten****Spørsmål:**

«Når de regionale helseforetakene bygger nye sykehus eller bygger nye deler/fornyser gamle sykehus, skal de også ha inn luftsmitteisolat.

Stiller helseforetakene da spesifikke krav som for eksempel ISO 14644 standard til de nye luftsmitteisolatene som utbyggeren må holde seg til, og hvordan kvalitetssikres utformingen av disse byggene under byggeprosessen?»

Svar:

La meg innledningsvis presisere at det representanten Rui indirekte opplyser, er korrekt. Det er nå

helseforetakene som har ansvar for å sikre at det er tilstrekkelig kapasitet til å isolere pasienter som trenger dette. Dette følger av de allmenne kravene, knyttet til ansvaret for at virksomheten utøves på forsvarlig vis, og det "sørge for"-ansvaret som de regionale helseforetakene har for befolkningen i regionen.

Vi fikk de første nasjonale anbefalinger om isolering av pasienter i sykehus i 1980, fra det daværende Helsedirektoratet. Disse anbefalingene ble revidert i 1988, og de har siden vært et hjelpemiddel i arbeidet med å forebygge smittespredning i norske sykehus.

Endringer i infeksjonspanoramaet, blant annet en økt forekomst av multiresistente mikroorganismer og flere nyoppdagede infeksjonssykdommer, har gjort

det nødvendig å oppdatere retningslinjene. På oppdrag fra Statens helsetilsyn opprettet Norsk forum for sykehushygiene i 1996 en arbeidsgruppe for å revidere retningslinjene. Utkastet til reviderte retningslinjer var på bred høring i fagmiljøene.

I 2002 ble ansvaret for de reviderte retningslinjene overført fra Statens helsetilsyn til Sosial- og helsedirektoratet i forbindelse med omorganisering av den statlige helseforvaltningen. Utkastet til retningslinjer ble bearbeidet videre i et nært samarbeid mellom Sosial- og helsedirektoratet og Nasjonalt folkehelseinstitutt, og det ble deretter sendt på høring. Utkastet er for øvrig allment tilgjengelig via Internett, på adressen <http://www.fhi.no/publ/horinger/isol.doc>. Høringsuttalelsene gjennomgås nå, med sikte på endelig ferdigstilling av veilederen.

Omtalen av krav til isolater for luftsmitte (kalt isolat med sluse og spesiell ventilasjon, eget toalett, dusj og dekontaminator, og eventuelt med eget desinfeksjonsrom) i dette utkastet til veileder inkluderer blant annet egne punkt omkring pasientrommet, sluse

inn til dette, krav til toalett, dusj og dekontaminator, bad, egne desinfeksjonsrom samt særskilte krav til ventilasjon av et luftsmitteisolat. Det gis også egen omtale av krav til isolat med direkte inngang fra tereng. Det er ikke formulert noe krav at en skal følge én spesifikk standard (som for eksempel ISO 14644). Jeg vil imidlertid sikre at dette blir belyst som en særskilt problemstilling før veilederen ferdigstilles.

Denne aktuelle veilederen fokuserer på de rent tekniske forhold i forbindelse med isolering, fordi det er behov for avklaring på dette feltet, noe det stilte spørsmålet også bekrefter. Men jeg vil benytte også denne anledningen til å minne om at omsorg for de pasientene som må isoleres pga. infeksjon, bør og skal omfatte mye mer. Det å ha en infeksjon som nødvendiggjør isolering, kan oppleves som et traume eller en livskrise. Det er viktig at helsetjenestens tilbud er helhetlig, at pasientens verdighet ivaretas, og at det gis støtte til pasientens egen mestring og til de pårørende.

SPØRSMÅL NR. 648

Innlevert 6. juni 2003 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen

Besvart 17. juni 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm

Spørsmål:

«Styret i NSB har vedtatt å innstille nattogene på Dovre-, Bergens- og Sørlandsbanen fra nyttår på grunn av manglende lønnsomhet.

Er samferdselsministeren enig i at det er gode samfunnsøkonomiske grunner for å opprettholde togtilbudet, og hva vil samferdselsministeren gjøre for å forhindre at nattogene blir innstilt?»

BEGRUNNELSE:

Selv om mange togtilbud ikke er bedriftsøkonomisk lønnsomme, er det likevel gode grunner for å opprettholde tilbudet. Det er hensynet til miljøet, ønske om å forebygge ulykker og redusere økt veitrafikk. Stadig økende veitrafikk krever stadig nye, store kostnadskrevende veianlegg. Etter min mening er en bedre jernbanesatsing god samfunnsøkonomi. Staten gir i dag tilskudd til ulønnsomme togruter. Det meste av dette går til sentrale områder. Togtilbudene utenom de sentrale områder er stadig blitt redusert de siste årene.

Kommunikasjonsmulighetene for pendlere og

næringslivet er redusert. En innstilling av nattogene vil forverre dette ytterligere.

Svar:

Jeg ser det som et svært viktig politisk mål å ha et godt togtilbud i Norge. Derfor har det heller aldri blitt satset mer penger fra statens side på jernbanen enn i dag, med unntak av det ekstraordinære løftet ved byggingen av Gardermobanen. Staten bruker i år 6 mrd. kr over statsbudsjettet til jernbaneformål. Om lag 1,4 mrd. kr benyttes til å kjøpe persontogtrafikk fra NSB som ikke er lønnsom ut fra bedriftsøkonomiske kriterier. Dette gjøres nettopp fordi Regjeringen ser at det er gode samfunnsøkonomiske grunner for å satse på jernbane også på strekninger der det er bedriftsøkonomisk ulønnsomt.

Når det gjelder de langdistansestrekningene som drives uten at staten betaler for det, mottok departementet 5. juni en skriftlig orientering fra styret i NSB om styrets vurdering av det videre grunnlaget for kommersiell drift av disse strekningene. Her går det fram at styret ber administrasjonen gå i dialog med

staten for å undersøke om det er ønskelig å opprettholde trafikken gjennom å betale for den, for eksempel gjennom offentlig kjøp. Styrets flertall slutter seg til at de kommersielle nattogene på Dovre-, Sørlands- og Bergensbanen legges ned med virkning senest fra januar 2004, dersom ikke staten bevilger tilstrekkelige midler til å opprettholde tilbudet.

Jeg vil benytte den nærmeste tiden til å gå nøye gjennom styrets innspill om framtiden for langdistansetrekningene generelt og nattogene spesielt. Styret ønsker å opprettholde driften av nattogene i inneværende år. Både nattog på Nordlandsbanen og på Sørlandsbanen inngår for øvrig i Samferdselsdepartementets kjøpsavtale med NSB om persontogtransport, med kjøpsbeløp på henholdsvis 34 og 23 mill. kr i 2003. Spørsmålet om eventuelt utvidet statlig kjøp av nattog og de samfunnsøkonomiske vurderingene knyttet til dette, er noe Regjeringen vil komme tilbake til i forbindelse med statsbudsjettet for 2004.

Departementet vil også vurdere muligheten for at andre togselskaper enn NSB kan ta over hele eller deler av trafikken på disse langdistansetrekningene. Flere selskaper har allerede signalisert interesse, og departementet vil invitere disse selskapene til snarlig dialog.

Jeg vil samtidig understreke at grunnen til den situasjonen nattogdriften nå har kommet opp i, ikke er reduksjon i de statlige overføringene til jernbane, men inntektssvikt på grunn av at flere reisende velger andre transportformer enn nattog. Velvilje og omtanke for jernbanen er ikke nok, og for at nattogene skal kunne drives godt i framtiden, må langdistansetogene framstå som attraktive nok til at flere enn i dag bruker dem. Her har også NSB selv et betydelig ansvar, og jeg er kjent med at selskapet nå er i ferd med å iverksette en rekke tiltak som skal gjøre togtilbudet mer attraktivt og enkelt for de reisende.

SPØRSMÅL NR. 649

Innlevert 6. juni 2003 av stortingsrepresentant Siri Hall Arnøy

Besvart 17. juni 2003 av barne- og familieminister Laila Dævøy

Spørsmål:

«Ved en lovendring som trådte i kraft 1. januar 2002, ble det åpnet for at registrerte partnere skal ha adgang til stebarnsadoptsjon på lik linje med den adgang heterofile allerede hadde. Et viktig mål med endringen var å sikre retten til to foreldre for barn som vokser opp i en familie med to mødre og uten noen kjent far ved at både biologisk mor og sammor kan bli juridiske foreldre til barnet.

Fungerer nå ordningen i tråd med denne intensjonen?»

BEGRUNNELSE:

Et viktig siktemål ved stebarnsadoptsjon er å sikre et barns rettigheter i forhold til de som barnet faktisk opplever som sine foreldre. Dette kan for barnet bli viktig i en rekke sammenhenger, eksempelvis i forhold til et eventuelt samlivsbrudd, i forhold til spørsmål om omsorg dersom den biologiske forelderen dør, eller i forhold til arverett etter den av foreldrene som ikke er biologisk forelder.

I enkelte tilfeller vil et barn ikke ha noen kjent biologisk far, og det vil være mor og hennes partner/samboer/ektefelle som har ansvaret for barnet fra det

er født. I disse sakene er kanskje stebarnsadoptsjon særlig aktuelt.

Pressemeldingen som departementet sendte ut i anledning de nye retningslinjene som kom etter lovendringen fra 1. januar 2002, stadfester at søknader om stebarnsadoptsjon i ekteskap og registrert partnerskap skal behandles på samme måte. Samtidig ser vi at ingen registrerte partnere hittil har fått innvilget sin søknad. Dette gjør det naturlig å spørre om lovendringen fungerer i tråd med intensjonen, og eventuelt i neste omgang om en endring i lov eller retningslinjer er påkrevet.

Svar:

Endringen i adopsjonsloven som gav adgang til stebarnsadoptsjon for personer i registrert partnerskap, trådte i kraft 1. januar 2002. Av forarbeidene til loven følger at formålet var å gi også de barn som bor sammen med en av sine foreldre og dennes registrerte partner i en stabil familierelasjon, den juridiske sikkerheten en stebarnsadoptsjon innebærer.

Da Stortinget vedtok lovendringen, ble det forutsatt at adopsjonslovens generelle regler om stebarnsadoptsjon ikke skulle påvirkes av forslaget. Det

ble videre forutsatt at de samme strenge kriteriene gjelder ved stebarnsadoptsjon i registrert partnerskap som i ekteskap. Dette innebærer at hensynet til hva som gagnar barnet, jf. adopsjonsloven § 2, fortsatt vil være det grunnleggende prinsipp i vurderingen av om en adopsjon bør gjennomføres eller ikke. Som det ble synliggjort i forarbeidene til lovendringen, vil det alltid være svært viktig at adopsjonsmyndigheten foretar en grundig og konkret behandling av hver søknad. Partene må også gis anledning til å tenke nøye igjen om virkningene av en adopsjon og spørsmålet om adopsjonen vil være til barnets beste.

Retningslinjene om saksbehandling ved innenlands- og utenlandsadoptsjon og særlig om skjønnsutøvelse ved innenlandsadoptsjon forelå i desember 2002. Retningslinjene innebærer presisering og tydeliggjøring av gjeldende system for behandling av adopsjonssaker. De beskriver reglene ved de ulike trinn i en adopsjonssak, og gir en samlet oversikt over saksbehandlingen ved innenlands- og utenlandsadoptsjon. Retningslinjene inneholder i tillegg regler for skjønnsutøvelse ved innenlandsadoptsjon, herunder stebarnsadoptsjon.

Av retningslinjene fremgår at Barne-, ungdoms- og familieforvaltningen skal henvende seg til kommunen for å få bistand til å opplyse adopsjonssaken før avgjørelse treffes. Dette gjelder også ved søknad om stebarnsadoptsjon, herunder stebarnsadoptsjon i registrert partnerskap. Også på dette punktet stadfester retningslinjene gjeldende praksis.

Et alminnelig utgangspunkt er at det er til barnets beste å ha to foreldre; en mor og en far. Ifølge retningslinjene skal derfor farskap, så langt råd er, være fastsatt før adopsjon kan foretas. Verserer det sak om farskap til barnet, skal bevilling ikke gis før farskaps-saken er endelig avsluttet, slik at begge foreldrenes syn på adopsjonssøknaden kan innhentes. En sak om

farskap er avsluttet når den oppgitte far har erkjent farskapet, vedtatt forelegg etter bestemmelsene i barneloven eller farskapet er fastsatt ved rettskraftig dom. Likeså vil en farskapssak være avsluttet når den eller de oppgitte menn er frifunnet ved dom eller saken er henlagt med endelig virkning.

Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at det i de siste årene har antall stebarnsadoptsjoner her i landet ligget på mellom 150 til 200 adopsjoner i året. Når det gjelder antallet saker som gjelder stebarnsadoptsjon i registrert partnerskap opplyser Barne-, ungdoms- og familieforvaltningen (BUFA) at de pr. i dag har 10 saker til behandling. Klagesakene departementet sendte tilbake til BUFA ved årsskiftet for fornyet og fullstendig behandling etter de nye retningslinjene, er da medregnet. BUFA opplyser videre at de foreløpig har truffet vedtak i en av sakene. I de øvrige sakene avventes kommunens utredning. Departementet har ingen klagesaker til behandling som gjelder søknad om stebarnsadoptsjon i registrert partnerskap.

Som det fremgår ovenfor innebærer retningslinjer og vanlig praksis at kommunen bistår i å få saken så godt opplyst som mulig. Dette kan føre til at det går noe tid før endelig avgjørelse i en sak treffes.

Jeg kan etter dette ikke se at det på nåværende tidspunkt foreligger opplysninger som tilsier at bestemmelsene som har åpnet adgang til stebarnsadoptsjon i registrert partnerskap ikke fungerer etter formålet. Jeg er av den oppfatning at de nye retningslinjene gir et godt grunnlag for å behandle søknader om stebarnsadoptsjon. Siden departementet har det overordnede ansvaret på adopsjonsfeltet, vil imidlertid departementet naturlig følge utviklingen også når det gjelder behandlingen av disse sakene. Dette gjelder både saksbehandlingstid, samt behovet for eventuelle ytterligere presiseringer i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 650

Innlevert 10. juni 2003 av stortingsrepresentant Lena Jensen

Besvart 13. juni 2003 av utdannings- og forskningsminister Kristin Clemet

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at norske elever som tar et folkehøyskoleår i et annet nordisk land, skal få de samsvarende tilleggspoengene som norske elever ved norske folkehøyskoler får i dag?»

BEGRUNNELSE:

I Norge gir et år på folkehøyskole 3 tilleggspoeng ved opptak til høyere utdanning, forutsatt at man har et vitnemål som dokumenter et fremmøte på minst 90 pst. Dette er såfremt man går på en folkehøyskole i

Norge. Velger man å gå på en folkehøyskole i noen av de andre nordiske land får man ikke disse ekstra poengene. Unntaket er dersom man går på Nordiska folkhögskolan i Kungälv.

Jeg er blitt kontaktet av en norsk elev som har kommet inn ved Den Skandinaviske Designhøyskole i Randers i Danmark, og som har fått beskjed fra Utdannings- og forskningsdepartementet at opphold ved folkehøyskoler i andre nordiske land, med unntak av Kungälv, ikke gir grunnlag for tilleggspoeng.

Det oppleves svært urimelig for elever som ønsker å ta ett år på folkehøyskole i et annet nordisk land at de ikke får den samme uttellingen som elever ved norske folkehøyskoler får. Resultatet kan fort bli at et folkehøyskoleår i et annet nordisk land blir betraktet som mindre lønnsomt for de som ønsker å satse på høyere utdanning.

Nordisk Råd har i flere år arbeidet for at barn og unge kan få muligheten til å studere og oppholde seg i andre nordiske land, bl.a. gjennom Norplus-ordningen, og gjennom Nordisk Folkehøyskolestipend. Det gir et dårlig signal til ungdom at opphold ved folkehøyskoler i andre land enn Norge ikke gir poeng som kan brukes ved opptak til høyere utdanning.

Svar:

Ordningen med at gjennomført folkehøyskoleår gir 3 konkurransepoeng ved opptak til høyere utdanning grunner seg på et stortingsvedtak fra 14. januar 1997 i forbindelse med behandling av St.meld. nr. 51 (1995-96) Om folkehøgskolen og utdanningssammenheng.

"Med verknad frå og med skoleåret 1997/98 skal elevar som gjennomfører eit folkehøgskoleår på 33 veker, få uttelling i form av tre konkurransepoeng ved opptak til høgre utdanning i tillegg til alderspoeng, under føresetnad av skoledokumentasjon og registrert elevframmøte på 90 pst.", jf. Innst. S. nr. 91 (1996-97).

Stortingsvedtaket ble ved gjennomføringen tolket slik at det gjaldt norske folkehøyskoler. De norske folkehøyskolene var etter stortingsbehandlingen gjennom en omfattende dokumentasjonsprosess, som grunnlag for at vedtaket kunne praktiseres i forhold til opptak ved universiteter og høyskoler fra og med skoleåret 1997/98. Nordiska folkhögskolan i Kungälv ble med i ordningen og gjennomførte skoledokumentasjonen på linje med de norske skolene. Den er et nordisk fellestiltak som får tilskudd over Kapittel 253 Folkehøgskolar i statsbudsjettet og står under tilsyn av Utdannings- og forskningsdepartementet.

En så det praktisk vanskelig å gjennomføre en lignende dokumentasjonsvurdering av folkehøyskoler utenom Norge som ikke ligger under departementets tilskuddsordning, forvaltning og tilsyn.

De spørsmål som har kommet til departementet fra enkeltelever om å la ordningen gjelde for gjennomført skoleår ved svenske og danske folkehøyskoler er blitt avslått ut fra den prinsipielle begrunnelsen som er gitt ovenfor.

Departementet ser ingen grunn til å endre tolkningen av stortingsvedtaket fra januar 1997 og den praksis som er etablert på dette området.

SPØRSMÅL NR. 651

Innlevert 10. juni 2003 av stortingsrepresentant Øystein Djupedal

Besvart 16. juni 2003 av nærings- og handelsminister Ansgar Gabrielsen

Spørsmål:

«Marin Harvests anlegg på Frøya er besluttet nedlagt. Bedriften sysselsetter ca 150 ansatte, og er en av Norges største videreforedlingsbedrifter innen laks. Det er tatt et lokalt initiativ som kan gi mange av de oppsagte nytt arbeid i en tilsvarende bedrift, men det forutsetter at SIVA, SND og andre aktører bidrar.

Vil næringsministeren ta initiativ for å bruke offentlige virkemidler for å bidra til å gi det lokale initiativet en sjanse og dermed bidra til å redde flest mulig av arbeidsplassene?»

Svar:

Jeg er kjent med at selskapet SalMar AS, vurderer å utvide sitt engasjement innen videreforedling av laks på Frøya. Sysselsettingseffekten av en slik utvidelse er usikker, men investering i ny teknologi som prosjektet innebærer kan bidra til å styrke SalMars konkurranseevne.

Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og SIVA forvalter de offentlige virkemidlene som vil være mest aktuelle å benytte dersom det offentlige skulle bidra til SalMars eventuelle utvidelse. Før det kan gjøres en realitetsvurdering av prosjektet,

må det imidlertid foreligge en konkret prosjektbeskrivelse fra SalMar. En slik prosjektbeskrivelse er foreløpig ikke presentert for SND eller SIVA, selv om begge institusjonene er orientert om prosjektet.

Spørsmålet om en eventuell medvirkning fra SND, SIVA eller andre virkemiddelaktører må vurderes av institusjonene selv og deres styrer innenfor de rammene de disponerer og gitte retningslinjer. For SND og SIVA vil dette innebære en vurdering av om prosjektet kan bli lønnsomt og at de nødvendige kredittmessige og driftsmessige sider av saken blir

tilfredsstillende ivaretatt. Det er ikke aktuelt fra departementets side å gripe inn i institusjonenes saksbehandling av denne type saker.

Samtidig arbeider Regjeringen for å forbedre rammebetingelsene slik at det blir mer interessant å investere i Norge. En stram finanspolitikk har bidratt til lavere rente og svakere kronekurs. Regjeringen har gjennomført betydelige skatte- og avgiftslettelser som forbedrer bedriftenes konkurranseevne. I tillegg er elavgiften foreslått fjernet for alt næringsliv.

SPØRSMÅL NR. 652

Innlevert 10. juni 2003 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 16. juni 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm

Spørsmål:

«Ifølge Avisa Nordhordland den 4. juni 2003 har statssekretær Arnfinn Ellingsen på besøk i Nordhordland blitt oppfatta slik at Samferdselsdepartementet ikkje ville gå inn for meir pengar til nye prosjekt i Hordaland fordi Framstegspartiet i forhandlingar med regjeringspartia hadde fått gjennomslag for 150 mill. kr meir til vegar. Kvifor meir pengar til veg skulle gi mindre veg, kjem derimot ikkje fram i avisartikkelen.

Kan statsråden forklare kva statssekretæren her har meint, og tar statsråden avstand frå eit slikt resonnement?»

Vedlegg til spørsmål:

Artikkel i Avisa Nordhordland den 4. juni 2003, side 6.

GRUNNGJEVING:

Når Framstegspartiet i samband med forhandlingar med regjeringspartia om statsbudsjettet for 2003 fekk styrka vegbudsjettet med 150 mill. kr var dette sjølvsagt for å få bygd meir veg. Dersom denne styrkinga medfører at Samferdselsdepartementet reduserer løyvinga til nye vegprosjekt, er dette både ulogisk og langt på veg eit løftebrot frå Regjeringa si side.

Derfor er det svært viktig å få oppklart kva statssekretæren her har meint, kva statsråden meiner om dette og kva som er Samferdselsdepartementet si offisielle haldning her.

Svar:

Jeg oppfatter spørsmålet slik at representant Gjermund Hagesæter ønsker en klargjøring av hva statssekretær Arnfinn Ellingsen skal ha uttalt til ordfører Helge Haukeland ved besøk i Masfjorden 4. februar 2003, senere referert bl.a. i avisa Nordhordland.

Statssekretær Ellingsen uttalte på generell basis at Samferdselsdepartementet ønsker optimal fremdrift for igangsatte prosjekter. Dette betyr bl.a. at påbegynte prosjekter bør fullføres uten stans i anleggsvirksomheten. Urasjonell framdrift for igangsatte prosjekter gjør disse prosjektene dyrere, og vil derfor gi rom for færre vegprosjekter samlet sett. Bevilgninger til oppstart av nye prosjekter utløser behov for oppfølging og fullføring, og fører følgelig til fremtidige bindinger på midlene til samferdselsformål. Det er naturligvis slik at økte bevilgninger til vegformål, i dette tilfelle 150 mill. kr, gir mer penger til vegutbygging i Norge.

SPØRSMÅL NR. 653

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 654

Innlevert 10. juni 2003 av stortingsrepresentant Sylvia Brustad

Besvart 18. juni 2003 av helseminister Dagfinn Høybråten

Spørsmål:

«Det har kommet ulike råd fra næringsmiddeltilsynene i Mjøs-regionen om det er farlig/ufarlig å spise ørreten fra Mjøsa, etter at det i vinter ble påvist bromerte flammehemmere i denne ørreten.

Kan statsråden avklare dette, slik at folk kan føle seg trygge på at ørreten fra Mjøsa er ufarlig å spise?»

BEGRUNNELSE:

I vinter ble det er påvist bromerte flammehemmere (BFH) i ørreten fra Mjøsa. Tiltak ble igangsatt og på et informasjonsmøte med representanter fra næringsmiddeltilsynene fra både Lillehammer og Hamar nylig kom det fram ulike råd til befolkningen om det var trygt å spise denne fisken. Mattilsynet fra Lillehammer kunne under møtet opplyse at mjøsfisken nå trygt kan spises, mens mattilsynet fra Hamar ikke er like sikker på det.

Svar:

Spørsmålet er overført fra landbruksministeren.

Det er uheldig dersom to interkommunale næringsmiddeltilsyn i Mjøs-regionen gir ulike råd om hvorvidt det er trygt å spise ørret fanget i Mjøsa. Dette kan bidra til å skape usikkerhet. Borgerne skal all-

tid kunne stole på de faglige rådene som næringsmiddeltilsynet gir.

Statens næringsmiddeltilsyn (SNT) har i dag ansvaret for veiledning og samordning av KNT. Behovet for et mer enhetlig tilsyn er en årsak til at vi fra 1. januar 2004 etablerer det nye Mattilsynet. Jeg har forelagt spørsmålet for SNT, som har gitt meg konkret informasjon om saken.

Undersøkelser foretatt av Norsk institutt for vannforskning og Norsk institutt for luftforskning offentliggjort 20. mars 2003 viste høyt innhold av bromerte flammehemmere i storørret fra Mjøsa. De høye nivåene ble påvist i ørret på 8-10 kg. Det finnes begrenset kunnskap om hvilke effekter disse stoffene har for mennesker. Etter kontakt med eksperter i vitenskapskomiteen, ble de foreliggende dataene bearbeidet til en form som var egnet for en faglig risikovurdering. Resultatene forelå 5. juni 2003. De ble straks sendt eksperter i vitenskapskomiteen, som ble bedt om å vurdere hvilke effekter disse stoffene har for mennesker som spiser storørret fra Mjøsa. Risikovurderingen vil foreligge i nærmeste framtid.

Inntil svaret fra ekspertene foreligger, har SNT rådet folk til ikke å spise storørret fra Mjøsa. Jeg forutsetter at det samme faglige råd formidles av de kommunale næringsmiddeltilsynene.

SPØRSMÅL NR. 655**Innlevert 11. juni 2003 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen****Besvart 18. juni 2003 av nærings- og handelsminister Ansgar Gabrielsen****Spørsmål:**

«Staten eier i dag 50,3 pst. av aksjene i Raufoss ASA, og har et ansvar for å stille opp for selskapet. Raufoss ASA er nå inne i en vanskelig finansiell situasjon. Selskapets finansielle situasjon innebærer at det nå er behov for å få på plass en langsiktig løsning for selskapet. Selskapet gjør selv alt for å finne løsninger.

Vil næringsministeren sørge for å legge alle forhold til rette, bl.a. gjennom nødvendige garantier, for at selskapet kan utnytte de mulighetene det nå har til å finne en god løsning for Raufoss ASA?»

BEGRUNNELSE:

Raufoss ASA har et stort potensial, men trenger en aktiv eier som legger forholdene til rette for vekst. Det er ikke ønskelig at all industriell kompetanse og det potensialet selskapet representerer skal forsvinne som følge av kortsiktig likviditetsproblemer. Selskapet har under oppbygging en fabrikk i Canada; denne fabrikken er i dag ubelånt og skal etter planen være i produksjon i september. Selskapet mangler likviditet til å ferdigstille fabrikken i Canada, og har mottatt lånetilsagn fra en kanadisk bank. Tilsagnet er tilstrekkelig til å dekke gjenstående kapitalbehov, men forutsetter at Raufoss garanterer for sin andel av lånet. Selskapet har søkt DnB om hjelp til å stille en bankgaranti, men vet ennå ikke om det lar seg gjøre. Det er således behov for at staten kan stille opp med nødvendige garantier om behov. I tillegg må staten garantere for at eventuelle nye eiere ikke blir juridisk ansvarlig for miljøutregningen fra Raufoss ASA.

Svar:

Raufoss ASA er inne i en vanskelig situasjon. Årsresultatet viste et betydelig underskudd; man har hatt overskridelser på investeringer i ny virksomhet, lavere salg enn forutsatt, og tap på driften. Børskursen er sunket over lengre tid, og det er tidligere an-

nonserte salget til Euralcom (omtalt i St.prp. nr. 39 (2002-2003)) har foreløpig ikke latt seg realisere.

I forbindelse med generalforsamlingen i juni sendte Raufoss ASA den 5. juni i år ut en pressemelding, der det blant annet fremgår:

"Raufoss ASA er fortsatt i brudd med nøkkeltallene i eksterne låneavtaler, og står i den forbindelse i løpende kontakt med angjeldende kredittgivere ettersom selskapet er avhengig av disse for fortsatt drift.

Arbeidet med å finne løsninger på selskapets finansielle problemer har høyeste prioritet. Det arbeides aktivt med å realisere ikke driftsrelaterte aktiva som en del av selskapets kapitalfrigjøringsprogram.

Parallelt med det pågående arbeidet med å finne riktige industrielle løsninger for virksomhetene i Chassis og Fluid, arbeides det med å få til en finansiell løsning. Dette arbeidet baseres på oppdaterte forretningsplaner for samtlige virksomhetsområder pr. medio mai.

Det føres for tiden samtaler med interessenter til Chassis virksomheten og med GM [...]

[...] Det arbeides med å identifisere og bearbeide interessenter til virksomhetene innen Fluid Technology [...]"

Selskapets styre og administrasjon arbeider således aktivt for å finne løsninger på den vanskelige finansielle situasjonen som foreligger. Nærings- og handelsdepartementet avventer utfallet av styrets arbeid, på lik linje med de øvrige aksjeeierne i selskapet.

Når det gjelder tidligere tiders dumping av ubrukt ammunisjon og lignende i Mjøsa, samt historisk forurensning på selve Raufoss-området, har departementet på henvendelse fra styret signalisert at det tar sikte på å fremme forslag for Stortinget om at en eventuell ny eier av virksomhetene vil bli garantert ikke å måtte stå ansvarlig for historiske miljøforurensninger i Mjøsa eller på selve Raufoss-området, men at staten under visse forutsetninger vil ta over slike ansvarsforpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 656**Innlevert 11. juni 2003 av stortingsrepresentant Hallgeir H. Langeland****Besvart 16. juni 2003 av olje- og energiminister Einar Steensnæs****Spørsmål:**

«Statsråden bes opplyse konkret hvilke linjestrekk med tilhørende investeringer som inngår i Statnetts anslag på 1 100 mill. kr for netttiltak relatert til ilandføringsstedet Nyhamna for Ormen Lange, hvor stor andel av investeringen som anses som investering i reserveforsyning for Ormen Lange, og i tillegg opplyse hvor stor andel av kostnaden for hvert linjestrekk som skal dekkes av utbyggingsoperatøren?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til spørsmål datert 28. mai 2003 om konkrete kostnader ved kraftframføring til Ormen Langes ilandføringssted og statsrådets svar 6. juni. Han svarer blant annet: "Ifølge Statnett er samlet investering for netttiltakene som sees i forbindelse med etablering av Ormen Lange på Nyhamna anslått til om lag 1 100 mill. kr. Statnett har beregnet investeringskostnadene som utgjør selve hovedforsyningen til Ormen Lange-anlegget til i overkant av 400 mill. kr."

Det er etter statsrådets svar fortsatt vanskelig å foreta en sammenligning mellom kostnadene til kraftframføring mellom de to ilandføringsalternativene Nyhamna og Tjeldbergodden. Dette bl.a. fordi det ikke er opplyst hvor stor andel av investeringen i linjen Ørskog-Nyhamna som anses som relatert til reserveforsyning for Ormen Lange. Det derfor behov for å få detaljert alle investeringer og kostnader i netttiltak som er relatert til Ormen Lange, med en samlet oversikt over hvordan investeringene skal fordeles mellom utbyggingsprosjektet og det offentlige.

Svar:

Investeringene på 1 100 mill. kr som representanten Langeland viser til, omfatter ny 420 kV-forbindelse fra Istad til Tornes og videre til Nyhamna og ny 420 kV-forbindelse fra Nyhamna til Ørskog. Investeringene er anslått til i størrelsesorden 520 mill. kr (inkl. stasjonsanlegg) for strekningen Istad-Nyhamna og 540 mill. kr (inkl. stasjonsanlegg) for strekningen Nyhamna-Ørskog. Av de 520 mill. kr i tiltaket fra Istad til Nyhamna utgjør investeringer i en transformatorstasjon på Tornes og hovedforsyningen til gassbehandlingsanlegget på Nyhamna henholdsvis i størrelsesorden 120 mill. kr og 400 mill. kr. Transformatorstasjonen på Tornes vil være hovedinnmatin-

gen til Istad Netts regionalnett og vil ikke være utløst av det planlagte gassbehandlingsanlegget på Nyhamna. Statnett opplyser at disse anslagene er å betrakte som foreløpige og at usikkerheten i kostnadsanslagene er $\pm$ 10-20 pst.

Både forbindelsen fra Istad til Nyhamna og forbindelsen fra Ørskog til Nyhamna vil føre kraft frem til gassbehandlingsanlegget i en normalsituasjon der alle ledningsforbindelser er innkoblet. Reserveforsyningen frem til terminalen vil tre i kraft når det oppstår hendelser i overføringssystemet som gjør at normal forsyningssituasjon fravikes. Hvis ledningsforbindelsen mellom Istad og Nyhamna skulle falle ut, vil forbindelsen fra Ørskog til Nyhamna forsyne gassbehandlingsanlegget med kraft. Likeledes vil forbindelsen mellom Istad og Nyhamna ta over hele kraftleveransen frem til terminalen hvis forbindelsen mellom Nyhamna og Ørskog er utkoblet. De to netttiltakene vil dermed representere gjensidig reserve for hverandre.

Det foreligger ikke tall for hvor stor andel av investeringen som anses som reserveforsyning for Ormen Lange. Statnett har gjennomført en samfunnsøkonomisk lønnsomhetsvurdering av nettførsterkningstiltakene basert på en helhetvurdering av samlede investeringer og samlet nytte for alle berørte forbrukere. Statnett opplyser at summen av denne nytten vurderes som større enn kostnaden ved investeringen. I denne analysen inngår det ikke identifikasjon av enkeltaktørers isolerte nytte av tiltaket.

I hvilken grad utbygger eventuelt skal dekke kostnader ved nevnte netttiltak er pr. dags dato ikke avklart.

For øvrig viser jeg til mitt svar til Stortinget 5. juni 2003, der det vises til at netttiltak i forbindelse med et gassbehandlingsanlegg på Tjeldbergodden vil kunne bli høyere enn de 250 mill. kr som er angitt i forhåndsmeldingen for ledningen på strekningen fra Trollheim til Tjeldbergodden. Statnett opplyser at en ledning fra Trollheim til Tjeldbergodden med investeringer i størrelsesorden 250-300 mill. kr, ikke vil gi samme leveringspålitelighet som nettførsterkningene som Statnett planlegger til Nyhamna. For å kunne levere kraft ut til Tjeldbergodden med tilnærmet samme kvalitet som planlagt til Nyhamna, må det sannsynligvis etableres to 420 kV-ledninger mellom Trollheim og Tjeldbergodden. Med nødvendige stasjonsanlegg vil dette kunne kreve investeringer i størrelsesorden 500-600 mill. kr.

SPØRSMÅL NR. 657**Innlevert 11. juni 2003 av stortingsrepresentant Heidi Sørensen****Besvart 19. juni 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm****Spørsmål:**

«NSB har varslet at de vil legge ned nattogene om ikke myndighetene går inn med offentlig kjøp.

Hvor mye vil utslippene av farlige klimagasser øke om alle nattogreisene erstattes av fly eller personbiltransport, og hvordan vil nedleggelse av nattog som tiltak harmonere med Regjeringens målsetting fra St.meld. nr. 15 (2001-2002), om at samferdselspolitikken aktivt skal bidra til at klimagassutslippene reduseres?»

Svar:

Jeg er enig i at samferdselspolitikken aktivt skal bidra til en god miljø- og klimapolitikk. Derfor har Regjeringen målbevisst økt satsingen på å utvikle bedre kollektivtrafikk med over 700 mill. kr på årets budsjett, bl.a. til å øke bevilgningene til jernbanen både når det gjelder vedlikehold, investeringer og bedre rutetilbud med tog.

Det har aldri blitt satset mer penger fra statens side på jernbanen enn i dag, med unntak av det ekstraordinære løftet ved byggingen av Gardermobanen. Staten bruker i år 6 mrd. kr over statsbudsjettet til jernbaneformål. Om lag 1,4 mrd. kr benyttes til å kjøpe persontogtrafikk fra NSB som ikke er lønnsom ut fra bedriftsøkonomiske kriterier. Dette gjøres fordi Regjeringen ser at det er gode samfunnsøkonomiske grunner for å satse på jernbane også på strekninger der det er bedriftsøkonomisk ulønnsomt, og fordi vi mener toget er viktig for en framtidsrettet miljøpolitikk.

Når det gjelder de langdistansestrekningene som drives uten at staten betaler for det, mottok departementet 5. juni en skriftlig orientering fra styret i NSB om styrets vurdering av det videre grunnlaget for kommersiell drift av disse strekningene. Her går det fram at styret ber administrasjonen gå i dialog med staten for å undersøke om det er ønskelig å opprett-

holde trafikken gjennom å betale for den, for eksempel gjennom offentlig kjøp. Styrets flertall slutter seg til at de kommersielle nattogene på Dovre-, Bergens- og Sørlandsbanen legges ned med virkning senest fra januar 2004, dersom ikke staten bevilger tilstrekkelige midler til å opprettholde tilbudet.

Jeg vil benytte den nærmeste tiden til å gå nøye gjennom styrets innspill om framtiden for langdistansestrekningene generelt og nattogene spesielt. Styret ønsker å opprettholde driften av nattogene i inneværende år. Både nattog på Nordlands- og Sørlandsbanen inngår for øvrig i Samferdselsdepartementets kjøpsavtale med NSB om persontogtransport, med kjøpsbeløp på henholdsvis 34 og 23 mill. kr i 2003. Spørsmålet om eventuelt utvidet statlig kjøp av nattog og de samfunnsøkonomiske og miljømessige vurderingene knyttet til dette, er noe Regjeringen vil komme tilbake til i forbindelse med statsbudsjettet for 2004.

Departementet vil også vurdere muligheten for at andre togselskaper enn NSB kan ta over hele eller deler av trafikken på disse langdistansestrekningene. Flere selskaper har allerede signalisert interesse, og departementet vil invitere disse selskapene til snarlig dialog.

Jeg vil samtidig understreke at grunnen til den situasjonen nattogdriften nå har kommet opp i, ikke er reduksjon i de statlige overføringene til jernbane, men inntektssvikt på grunn av at flere reisende velger andre transportformer enn nattog. Velvilje og omtanke for jernbanen er ikke nok. For at nattogene skal kunne drives godt i framtiden, må langdistansetogene framstå som attraktive nok til at flere enn i dag bruker dem. Her har også NSB selv et betydelig ansvar, og jeg er kjent med at selskapet nå er i ferd med å iverksette en rekke tiltak som skal gjøre togtilbudet mer attraktivt og enkelt for de reisende.

SPØRSMÅL NR. 658**Innlevert 11. juni 2003 av stortingsrepresentant Heidi Sørensen****Besvart 17. juni 2003 av miljøvernminister Børge Brende****Spørsmål:**

«I 2001 ble Maridalen vernet som et landskapsvernområde. Blant verneverdiene som spesielt ble trukket fram, var kulturlandskapet rundt de gamle gårdene i dalen. Kulturlandskap må holdes i hevd, og uten aktiv skjøtsel forringes verneverdiene. Maridalens Venner har utarbeidet forslag til skjøtselsplan for Maridalen, men mangler midler til å gjennomføre den.

Hva vil statsråden gjøre for å hindre at verneverdiene i landskapsvernområdet i Maridalen, forringes?»

Svar:

Formålet med opprettelsen av Maridalen landskapsvernområde i Oslo kommune er "å bevare det vakre og egenartede natur- og kulturlandskapet i Maridalen som en helhet, med særpreg fra tidligere tiders jordbrukslandskap, og med de biologiske, geologiske og kulturhistoriske elementer som bidrar til å gi området dets verdifulle karakter".

I Maridalen finnes det siste store gjenværende området av de tidligere frodige og rike Akerbygdene rundt Oslo. Landskapsbildet med dyrket mark, en variert naturstruktur og bygninger er i store trekk lite påvirket av moderne stordriftsformer og tekniske inngrep. Maridalen har fått høyeste verneverdi i den nasjonale registreringen av kulturlandskap.

I 2002 utarbeidet fylkesmannen en forvaltningsplan for Maridalen landskapsvernområde, som vil gjelde for en tiårsperiode. Forvaltningsplanen gir anbefalinger blant annet om prioriterte skjøtselstiltak.

Det er nedsatt et rådgivende utvalg for forvaltningen av landskapsvernområdet, med medlemmer fra Oslo kommune, Maridalens befolkning og frivillige organisasjoner, som skal bistå fylkesmannen som

forvaltningsmyndighet i spørsmål om planlegging og gjennomføring av skjøtselstiltak og i prinsipielle spørsmål om forvaltningen av verneområdet. Det rådgivende utvalget arbeider bl.a. med å konkretisere og prioritere forslagene i forvaltningsplanen. Dette arbeidet gir et viktig grunnlag for å prioritere bruken av midler blant annet til skjøtsel innen området.

Maridalens Venner utfører skjøtsel i et av kjerneområdene i dalen, i samsvar med forvaltningsplanen, og restaurerer et utvalg gamle kulturmarkstyper på en faglig måte. For dette arbeidet får Maridalens Venner for 2003 et bidrag fra fylkesmannen på 40 000 kr.

Restriksjoner på grunn av drikkevannet gjør at det i dag ikke er mulig å øke beitetrykket i Maridalen uten at det foreligger mer kunnskap om sammenhenger mellom beitedyr og drikkevannskvalitet. Fylkesmannen bidrar til å finansiere en utredning om beitedyr og drikkevannskilde som utføres av Veterinærinstituttet, med risikoanalyse og vurderinger av hvorvidt det er mulig å bruke beitedyr som landskapspleiere.

I samarbeid med Oslo kommune vil fylkesmannen utføre også flere andre prioriterte tiltak i Maridalen i løpet av høsten 2003. Fylkesmannens bidrag til disse tiltakene vil være minimum 40 000 kr.

Fylkesmannen har for øvrig avsatt midler til informasjon om verneområdet, som infotavler og info-plakater, som forventes å bli ferdig i år.

Maridalens status som et verdifullt område vil kunne gjøre det mulig å skaffe økonomiske ressurser fra ulike kilder. Eksempelvis er Maridalen allerede et prioritert område i Oslo og Akershus når det gjelder midler fra ordningen Spesielle tiltak i kulturlandskapet (STILK) som administreres av landbruksmyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 659**Innlevert 12. juni 2003 av stortingsrepresentant Øystein Hedstrøm****Besvart 17. juni 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm****Spørsmål:**

«BussLink/TIMEkspressens linje 3 gjennom Oslo har blitt stanset ved at den ikke får benytte holdeplasser i Oslo. Dermed har et populært tilbud blitt borte. Fylkesoverskridende bussruter er et meget godt tilbud da disse vanligvis sikrer et tilbud som tilfredsstiller de behov som bl.a. pendlere har.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at bussruter som går i gjennom flere fylker blir lettere tilgjengelig for de kollektivreisende?»

BEGRUNNELSE:

Under behandlingen av Nasjonal transportplan i Stortinget, uttalte et flertall i samferdselskomiteen at det skal være lettere å sette opp ruter som går i gjennom flere fylker. Fylkesoverskridende bussruter er et godt tiltak som ikke bør være underlagt begrensninger. Pendlere har behov for et slikt tilbud, som ofte er godt tilpasset deres transportbehov.

Svar:

Som kjent har denne Regjeringen åpnet opp for en mer liberal praksis når det gjelder mulighet for å kunne etablere ekspressbussruter over fylkesgrensene. Bare det siste året har Samferdselsdepartementet godkjent 20-25 nye søknader om ekspressbussruter i de fleste deler av landet. Jeg er enig i at ekspressbussruter representerer et godt tilbud til alle grupper reisende, og som kan bidra til at flere velger å reise kollektivt, framfor å bidra til vekst i privatbilismen inn mot de større befolkningssentra.

En større del av ekspressbussmarkedet er rettet inn på Oslo som start- og endepunkt. Veinettet i og rundt Oslo er sterkt trafikkbelastet. Når det gis ekspressbussløyver, er det derfor en forutsetning at trasévalget innenfor Oslo skal være godkjent av kommunen. Dette er et rammevilkår som ekspressbussnæringen er kjent med, og må ta med som et moment om man ønsker å etablere kommersielle langruter.

Tildelt ekspressbussløyve til/fra Oslo innebærer således ingen automatisk rett til å benytte spesielle traseer eller holdeplasser transportutøveren ut fra kommersielle interesser måtte ønske å bruke. I samsvarende med prinsipper i en gatebruksplan vedtatt av Oslo bystyre, er det bl.a. satt i gang arbeid med å flytte traseene for fjernbussene til Festningstunnelen (E18), og de aktuelle busselskaper er varslet om dette. Yrkestransportloven gir adgang til å pålegge løyvehavere nye vilkår/endringer som er begrunnet i saklige hensyn. I dette tilfelle ønsker Oslo kommune å legge om kollektivtransporten til et nytt kjøremønster. De fleste omlegginger av kollektivtransportens kjøremønster vil nødvendigvis føre til at noen blir påført ulemper i forhold til tidligere.

Jeg har full tillit til at Oslo kommune er i stand til å vurdere hva som vil være til beste for kollektivtrafikken i Oslo-området totalt sett, og som forhåpentlig vil kunne gi kortere fremføringstid for de fleste grupper reisende, også ekspressbussene. I den grad selskapene er misfornøyde med omleggingen vil de kunne påklage avgjørelsene på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 660**Innlevert 12. juni 2003 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 18. juni 2003 av justisminister Odd Einar Dørum****Spørsmål:**

«For en tid tilbake var det et oppslag i NRK Troms om at det var funnet store mengder av det kreftfremkallende stoffet radon i det tidligere forsvarsanlegget på Rødbergodden.

Finner justisministeren det forsvarlig at anlegget vurderes brukt som fengsel, siden både innsatte og ansatte vil kunne bli rammet?»

BEGRUNNELSE:

Etter avtale mellom regjeringspartiene høsten 2001 og under budsjettforhandlingen for budsjettet for 2003 ble det fra flertallets side bedt om at Regjeringen skulle vurdere om tidligere Forsvars- og sivilforsvarsanlegg kunne benyttes midlertidig, for å få ned soningskøene. Ved fremleggelse av revidert budsjett for 2003, var det fire anlegg som fortsatt var med

i denne vurderingen. Ett av disse var anlegget på Rødbergodden.

Dersom dette eller ett av de andre anleggene skal kunne benyttes, forutsettes det at det skjer innen fornuftige økonomiske rammer. I motsatt fall blir det bedre og billigere å bygge nytt. Det bør videre være en forutsetning at anleggene ikke hefter med forhold som kan ramme ansattes og innsattes helsemessige tilstand.

Når det så kommer frem at det er avdekket radon i det omtalte anlegget, vil det, etter undertegneds vurderingen, kunne føre til betydelige merkostnader før anlegget eventuelt kan tas i bruk til det tenkte formålet. Slik sett er det muligens bedre å vurdere de andre anleggene.

Jeg antar at justisministeren og staben innen kriminalomsorgen i JD er kjent med de forhold som her påpekes, og jeg imøteser statsrådets svar med stor interesse.

Svar:

Jeg er kjent med at mediene for kort tid siden rettet oppmerksomheten mot en eventuell radonutstråling ved Rødbergodden fort. Bakgrunnen var en rapport "Bakgrunnsstråling ved Rødbergodden fort", en

delrapport i prosjektet "HMS Sjø" 2003. Rapporten er utarbeidet av Seksjon for arbeidsmedisin ved Universitetet i Bergen.

Rapporten konkluderer med følgende:

"Det er høy bakgrunnsstråling for uran og thorium fra det røde berget på en rekke av våre målepunkter på Rødbergodden, i området der ansatte i Sjøforsvaret har arbeidet og oppholdt seg. Dette kan være og kan ha vært en kilde for radonutvikling, som er en radioaktiv gass som kan gi kreft. Vi vet ikke om denne eksponeringen har sammenheng med de krefttilfellene som har oppstått blant de ansatte, men muligheten kan ikke utelukkes.

Dersom husene (kantine, kaserne etc.) i området skal benyttes som arbeidsplasser eller boliger for mennesker videre, må nye målinger foretas i disse, og man må sikre at nivåene for gassen ikke er for høy."

Radonmåling pågår nå i alle tre byggene. Den 23. mai 2003 ble det utplassert 21 filmbokser, og resultatene fra disse vil foreligge i månedsskifte august/september samme år. Resultatene vil gi svar på om det fortsatt er radon i bygningene og hvilke tiltak som eventuelt må iverksettes for å ivareta helsen til de som skal drive virksomhet der, enten det blir fengselsdrift eller ikke.